

Øya helsehus og fremtidens pasientgrupper

Av Turid Brandsdal, Lovisenberg diakonale høgskole

5. november 2008 åpnet helseminister Bjarne Håkon Hanssen Øya Helsehus i Trondheim, men allerede mandag 27. oktober var SMH-ere samlet samme sted, til medlemsmøte i det nye, flotte biblioteket til Høgskolen i Sør-Trøndelag. Toril Forbord Platou, fra Avdeling for sykepleie på Høgskolen i Sør-Trøndelag (HiST), holdt en orientering om Øya og helsehus-konseptet.

Etter at sykepleierutdanningen ved HiST flyttet i inn i Øya helsehus i juni, er totalt 1300 sykepleie-, radiografi- og bioingeniørstudenter lokalisert i Øya-området. Øya helsehus ligger meget sentralt mellom St. Olavs Hospital og NTNUs Institutt for samfunnsmedisin, rett over Nidelven fra Nidarosdomen, og med Studentersamfundet og NTNU i umiddelbar nærhet, en beliggenhet som Høgskolen regner med gir studiestedet en ekstra bonus for å trekke studenter til stedet.

Øya helsehus er en del av det som kalles Trondheim helseklynge, som er et samarbeid mellom de forskjellige aktørene innen helse- og omsorgssektoren på tvers av fag, institusjoner og forvaltningsnivåer. Utdanningsinstitusjonene skal ha en sentral plass, studiene blir mer praksisnære og involverer pasientene, brukerne og pårørende i større grad enn hittil. Tanken er å koordinere fagmiljøene til beste for pasientene, øke eldreomsorgens status og dermed rekruttere gode, faglig sterke medarbeidere.

Helsehuset er beregnet for korttidsopphold og er en ”mellomstasjon” for rehabilitering av eldre, trafikkofre og andre syke etter utskrivning fra sykehus og før de flytter hjem. Oppholdet er ikke beregnet å vare mer enn to – tre uker og målet er at flest mulig skal klare seg selv etter medisinsk behandling, uansett om de flytter hjem eller til en sykehjemsplass.

Helsehuset skal også være arena for forskning og utdanning, og studentene (sykepleie, ergo- og fysioterapi) vil få en sentral plass sammen med andre yrkesgrupper. Pasientavdelingene blir studentaktive, med bl.a. egne studentrom. Studentene skal følge pasientene gjennom hele løpet fra sykehus, korttidsavdeling og hjem, så dette blir et pilotprosjekt. Slik håper man også at denne undervisningsmodellen kan føre til at flere studenter ønsker å arbeide i eldreomsorgen i framtiden.

Samhandling som denne er også vesentlig for å møte framtidens demografiske utfordringer og befolkningens forventninger til helse- og omsorgstjenester. ”Morgendagens kunder til helseinformasjon” var temaet for åpningsforedraget til fremtidsforsker Jesper Bo Jensen fra Fremforsk – Center for fremtidsforskning i Århus, Danmark.

Den demografiske utviklingen i de nordiske landene de nærmeste 10 årene er entydig: Befolkningen blir eldre, størst økning har gruppen mellom 70 – 74 år og ikke minst fra 90 år og oppover. Det vil bli stigende utgifter til medisin og helsevesen, en mer individualisert medisin og et bredere normalitetsbegrep.

Jensen opererer med følgende Megatrender for fremtiden:

- Rikdom
- Bipolare forbrukere
- Eldre befolkning
- Globalisering
- Digital revolusjon

I disse begrepene ligger bl.a. at det blir en umettelig etterspørsel etter sunnhet og helse, det blir et sterkt voksende marked både for kopiprodukter og meget dyr medisin av unik kvalitet, kunnskapsproduksjonen flytter fra den rike del av verden, dokumentasjonen kan være til stede hvor som helst og når som helst, kunnskap blir frembrakt av den person som behandler informasjonen (end-user), og engelsk blir nåtidens latin (innen medisin).

Autoritetstroen forsvinner - også innen helsevesenet. Legene skal ha respekt for pasienten, ikke omvendt. Dette er noe vi ser allerede nå. Pasienter er eksperter på egen sykdom og dokumentasjonsbehovet i fremtiden vil bli et enormt vekstområde.

Forskning og kunnskapsbasert praksis er allerede sentrale områder i dagens utdanning av helsepersonell. At dokumentasjonsbehovet er stadig økende, det vet vi som arbeider i biblioteksektoren og daglig opplever kravene til opplæring i informasjonskompetanse. Utfordringene blir neppe mindre med disse framtidsutsiktene.

Og tilbake til biblioteket i Øya helsehus – den sentrale fysiske plasseringen midt i dette spennende fagmiljøet må virke både utfordrende og inspirerende for de ansatte, og det skal bli interessant å følge både utviklingen av Trondheim helseklynge og Jespersens framtidsscenarioer.

Kilder/adresser:

Neste uke kommer pasientene. Adressa.no 7.8.2008.

<http://www.adressa.no/forbruker/helse/article1129028.ece> (avlest 24.11.2008)

Vil bli internasjonalt helsefyrtårn. Hist.no 5.11.2008.

<http://www.hist.no/content.ap?thisId=24643&language=0> (avlest 24.11.2008)

Samler HiSTs helseutdanning. Hist.no 5.11.2008.

<http://www.hist.no/content.ap?thisId=24645&language=0> (avlest 24.11.2008)

Fremforsk www.fremforsk.dk (avlest 24.11.2008)

St.Olavs hospital www.stolav.no (avlest 24.11.2008)